

MiRA Ressurssenter for innvandrere- og flyktningkvinner jobber for å bedre innvandrere- og flyktningkvinnens levekår i Norge. Vi tilbyr juridisk bistand, krisehjelp og veiledning, kurs og seminarer, og er et generelt møtested for minoritetskvinner i Norge. MiRA-Senteret arrangerer kulturelle og sosiale aktiviteter og jobber aktivt for å opprettholde og utvide et nettverk av minoritetskvinner i Norge og internasjonalt. I tillegg til våre faste tjenester og aktiviteter driver vi en utstrakt informasjonsvirksomhet som er rettet både mot innvandrere- og flyktningkvinner og mot samfunnet ellers. Vi utgir to ganger i året tidsskriftet MiRA. MiRA-Senteret er det eneste i sitt slag i Norden.

Saksnr.: 200301958		Bok. nr.: 23	
Arkivkode: 311.1		Journ. dato: 01.06.04	
Avd.: STE		Saksbeft.:	
U.off.:			

Sosialdepartementet,
Kjetil Østvedt / Jo Flydal,
Postboks 8019 Dep.,
0030 Oslo.

Oslo, 27-5-04

MiRA-senterets høringsuttalelse til Sosialdepartementets forslag om endringer i kapittel 1: Utenlandske statsborgeres rett til sosialhjelp i lov om sosialhjelp.

MiRA-senteret takker for anledningen til å kommentere Sosialdepartementets forslag til endringer i kapittel 1: Utenlandske statsborgeres rett til sosialhjelp i forskrift 4. desember 1992 nr. 915 til lov om sosiale tjenester m.v

Sosialdepartementet foreslår at gjeldende bestemmelser om lovlig opphold som vilkår for rett til økonomisk stønad etter kapittel 5 utvides til også å gjelde rett til tjenester etter kapittel 4. Reguleringen av krav til dokumentasjon av lovlig opphold gjøres mer presis. Departementet foreslår også endringer i regelverket om rett til økonomisk stønad og sosiale tjenester i forbindelse med såkalt egenbosetting og sekundærflytting. Formålet med forskriftsendringen er et ønske om at sivile myndigheter følger opp vedtak fattet av utlendingsmyndighetene.

Grunnprinsippet skal fortsatt være gjeldende rett, som det fastslås i Sosialtjenesteloven § 1-2. Alle med opphold i Norge har rettigheter etter denne loven uavhengig av statsborgerskap og det er den enkeltes behov som avgjør om man har krav på tjenester eller stønad. Det gjøres likevel noen begrensninger i forhold til personer med midlertidig eller ulovlig opphold.

MiRA-senteret er prinsipielt av den oppfatning at det er betenkelig når sivile personer og myndigheter settes til å følge opp vedtak fattet av en kontrollmyndighet. Sivile myndigheter har andre oppgaver og hensyn som skal vurderes, i dette tilfellet hensynet til et eller flere menneskers helse og velferd. Når personer i Norge havner i kritiske situasjoner skal de ha hjelp og det enkelte sosialkontor bør ikke få oppgaven med å vurdere om dette er: "forskyldt" eller "uforskyldt". MiRA-senteret agiterer ikke for at alle med et midlertidig eller irregulært

opphold skal få sosialhjelp, vårt anliggende er kun at sosialtjenesten ikke skal ha oppgaven med å kontrollere oppholdstillatelser og oppfølgingen av dem, kun vurdere hjelpebehovet.

Et eksempel på et slikt tilfelle kan være en kvinne som på grunn av mishandling mister sitt norske oppholdsgrunnlag fordi samlivet ikke lenger eksisterer. Til tross for at myndighetene hevder at dette kan være et grunnlag for selvstendig oppholdstillatelse vet vi at svært få mishandlede kvinner får opphold. Om en slik kvinne finner det vanskelig å reise tilbake til hjemlandet, har hun ikke da krav på sosialhjelp til å prøve sin sak på andre måter? Er det riktig at sosialkontoret skal bli en medhjelper i å "tvangsende" henne tilbake for en forbrytelse som er skjedd henne i Norge?

Riktignok skal livsnødvendig hjelp fortsatt kunne gis uavhengig oppholdets lovlighet, som en følge av nødrettsbetraktninger. Men dette er absolutte unntakstilfeller som ikke er lovfestet og baserer seg på skjønn.

Sosialdepartementet foreslår at søker skal legge fram dokumentasjon på at oppholdet er lovlig og at sosialtjenesten har plikt til å legge dokumentasjonen til grunn i den perioden den er utstedt for.

MiRA-senteret er sterkt bekymret over at søker slik pålegges å legge fram dokumentasjon på lovlig grunnlag og at sosialkontoret blir påtvunget å kontrollere oppholdsdokumenter. Vi er selvfølgelig av den oppfatning at sosialkontoret har rett til å be om ulike typer dokumentasjon, men ikke følge opp i forhold til lovlighet av oppholdet. Med denne forskriftsendringen er vi bekymret for at utenlandske statsborgere som har legitim grunn til å søke sivil hjelp i stedet for blir utsatt for offentlig forfølgelse. Det er verdt å merke seg at sosialtjenesten også føler at kontrollarbeidet med å undersøke oppholdsgrunnlaget er en byrde tidsmessig.

Forslagene til forskrift til lov om sosiale tjenester, kapittel 1:

§ 1-1 Lovlig opphold

MiRA-senteret vil i 1 ledd, 2 setning fjerne ordet "lovlig". 2 ledd faller da bort.

§ 1 – 2. Kortvarig opphold

Vi foreslår et tillegg her om at det kan være aktuelt å gi nødhjelp.

§ 1 – 3. Dokumentasjon

MiRA-senteret ønsker at forslagsteksten utgår og erstattes med en tekst om at det skal framlegges dokumentasjon om hvorfor sosialhjelp er nødvendig.

§ 1 – 4. Personer som har andre tilbud.

Vi ønsker å endre 2 ledd, slik at det framgår at søker må avklare sitt bosted i forhold til støtteordninger. Man kan ikke få ytelse fra flere kommuner samtidig.

§ 1 – 5. Asylsøkere.

Vi foreslår et nytt 2 ledd, hvor det framgår at asylsøkere kan motta sosialhjelp dersom det er behov for det utover de ytelse som mottas i et statlig mottak.

Vennlig hilsen

Fakhra Salimi
Leder

(sign.)
Turid Heiberg
Rådgiver